

Strasbourg den 17.12.2019
COM(2019) 652 final

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om den ekonomiska politiken i euroområdet

{SWD(2019) 631 final}

RÅDETS REKOMMENDATION

om den ekonomiska politiken i euroområdet

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 136 jämförd med artikel 121.2,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken¹, särskilt artikel 5.2,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigerande av makroekonomiska obalanser², särskilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europeiska rådets slutsats,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

- (1) Euroområdet fortsätter att expandera, men med inbördes beroende prognosrisker och osäkerheter om framtiden. Dessutom finns det risk för en än mer utdragen period av låg tillväxt och låg inflation som drivs av svag produktivitet och en åldrande befolkning. Även om produktionsgapet har varit positivt sedan 2017 och uppgick till 0,7 % av potentiell BNP 2018, kommer den potentiella tillväxten att ligga kvar under de nivåer som rådde före krisen³. Kärninflationen låg i intervallet 1–1½ % under 2018 och beräknas ligga runt 1½ % under 2019, 2020 och 2021. Indikatorerna på arbetsmarknaden fortsätter att förbättras, om än i långsammare takt, medan sysselsättningstillväxten beräknas avta ytterligare och utmaningar i fråga om arbetstillfällen av hög kvalitet kvarstår. De nominella löneökningarna har blivit solida och uppgick till cirka 2¼ % 2018, efter att i flera år ha legat under 2,0 %, och beräknas uppgå till omkring 2½ % 2019 och sjunka till 2¼ % under perioden 2020–2021. Trots goda förhållanden på arbetsmarknaden har reallöneökningarna varit långsamma och är fortfarande låga, lägre än 1 % under 2018 och 2019 och beräknade till 0,7 % 2020 och 0,8 % 2021. Euroområdets bytesbalansöverskott beräknas minska. Medlemsstater med bytesbalansunderskott har minskat sina underskott eller vänt dem till överskott, även om de fortsätter att registrera stora negativa finansiella nettoutlandsställningar⁴. Samtidigt fortsätter vissa medlemsstater att notera varaktigt höga bytesbalansöverskott och fortsätter därmed att förbättra sina finansiella

¹ EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.

² EUT L 306, 23.11.2011, s. 25.

³ Alla prognossiffror i detta dokument kommer från Europeiska kommissionens höstprognos 2019.

⁴ Europeiska kommissionen (2019), Rapport om förvarningsmekanismen 2020, COM(2019) 651 final.

nettoutlandsställningar. Bytesbalansutvecklingen i euroområdet påverkas av en avtagande extern efterfrågan, vilket särskilt gäller exportinriktade medlemsstater med stora överskott i bytesbalansen som i hög grad är beroende av utländsk efterfrågan.

- (2) För att höja den potentiella tillväxten och samtidigt uppnå miljömässig och social hållbarhet och verklig konvergens mellan euroområdets medlemsstater krävs strukturreformer som främjar hållbar tillväxt och investeringar i materiellt och immateriellt kapital för att öka produktiviteten. Detta skulle särskilt hjälpa de medlemsstater vars potentiella tillväxt är klart lägre än genomsnittet i euroområdet. Det krävs också för att förhindra att ekonomin i euroområdet går in i en utdragen period med låg potentiell tillväxt och produktivitet, låg prisinflation, låga löneökningar samt ökande ojämlikheter. Reformerna och investeringarna är fortfarande avgörande för att euroområdet ska kunna återfå sin tillväxtdynamik och hantera större utmaningar på medellång till lång sikt, vilka även följer av försämrad demografi. Reformerna och investeringarna underlättar också övergången till en hållbar ekonomi, som skulle hjälpa euroområdet och dess medlemsstater att uppnå FN:s mål för hållbar utveckling.
- (3) De ekonomiska effekterna av klimatförändringen, som är en av vår tids största systemrisker för världsekonomin, de finansiella systemen och samhällena, börjar synas. Riskerna för världsekonomin med klimatförändringen och mer generellt miljöförstörelsen blir allt mer uppenbara och kommer att påverka de mest sårbara grupperna i våra samhällen. Om lämpliga åtgärder inte vidtas skulle detta kunna inverka negativt på våra ekonomiers motståndskraft, inkluderingen i samhället och den potentiella tillväxten på lång sikt. I detta sammanhang är det mycket viktigt med investeringar och skapande av rättsliga och finansiella villkor för en ordnad övergång till en hållbar ekonomi. Om miljö- och klimatutmaningarna hanteras på rätt sätt, innebär detta också en möjlighet att vitalisera den europeiska ekonomin i riktning mot en hållbar utveckling. I denna riktning har kommissionen lagt fram en europeisk grön giv, som ska utgöra Europas tillväxtstrategi och innefatta den första europeiska klimatlag som förankrar målet om klimatneutralitet till år 2050 i lagstiftningen. Samtidigt måste övergången till en grön ekonomi beakta konsekvenserna för olika delar av samhället. Investeringar för att underlätta övergången till en hållbar ekonomi måste åtföljas av investeringar i utbildning och stöd till övergångar på arbetsmarknaden, så att det säkerställs att alla personer kan dra nytta av den tekniska utvecklingen, särskilt i de sektorer och regioner som släpar efter i den digitala och den gröna omställningen.
- (4) Att mobilisera offentliga och privata medel för investeringar i den gröna och den digitala omställningen kan bidra till att upprätthålla tillväxten på kort sikt och anta de långsiktiga utmaningar som våra ekonomier står inför. Den digitala revolutionen kan ge möjligheter i fråga om produktivitet, tillväxt och nya arbetstillfällen, men kan också medföra utmaningar, särskilt för lågutbildade arbetstagare som saknar kompetens att arbeta med ny teknik. Om övergången till den digitala ekonomin inte går lika snabbt i alla medlemsstater i euroområdet skulle detta i väsentlig grad kunna äventyra konvergens och den makroekonomiska stabiliteten. Detta skulle kunna förvärras genom starka agglomerationseffekter, som ofta gynnar stora städer och ett synsätt där vinnaren får allt som ofta förekommer på området digital teknik, vilket kan öka ojämlikheterna och få negativa konsekvenser för konvergens. Investeringar bör inriktas på att generera forskning och innovationer, men även på att innovationer sprids bredare i hela ekonomin.

- (5) En mer samordnad investeringsstrategi i kombination med starkare reformansträngningar på euroområdesnivå skulle kraftigt medverka till att befrämja tillväxten och bemöta långsiktiga utmaningar som klimat- och teknikomställningen. Det budgetinstrument för konvergens och konkurrenskraft som ska ingå i reformstödsprogrammet skulle ge ekonomiskt stöd till euroländerna för genomförandet av reform- och investeringspaket. InvestEU-programmet, som också kommer att bidra till investeringsplanen för ett hållbart Europa, syftar till att utlösa minst 650 miljarder euro i ytterligare investeringar för att stimulera innovation och skapande av arbetstillfällen i EU, bland annat genom att finansiera hållbar infrastruktur. Sammanhållningsstödet, som spelar en avgörande roll när det gäller att stödja våra regioner och landsbygdsområden, spelar också en roll i samband med klimat- och teknikomställningen genom att det främjar hållbar utveckling. Europeiska investeringsbanken avsätter redan 25 % av sin totala finansiering till klimatinvesteringar, och har meddelat sin avsikt att fördubbla denna andel. För att uppnå unionens hållbarhetsmål är det viktigt att på nationell nivå och på nivån under den nationella genomföra sådana investeringsprojekt som handlar om anpassning till och begränsning av klimatförändringar, energiomställning, minskade koldioxidutsläpp eller cirkulär ekonomi. Investeringar i nätverksindustrier och nätinфраstruktur kan bidra till att förbättra euroområdets konkurrenskraft och främja övergången till mer hållbara transporter. Dessutom skulle investeringar i immateriella tillgångar, såsom forskning och utveckling och utbildning, vara avgörande för att förbereda euroområdets arbetsmarknad för framtida utmaningar.
- (6) Effekterna av den ekonomiska expansionen under de senaste åren har inte fördelats jämnt inom medlemsstaterna och mellan regioner och länder. De disponibla inkomsterna har på senare tid ökat, men ligger i flera euroländer fortfarande under de nivåer som rådde före krisen. Det antal personer som löper risk för fattigdom eller social utestängning minskar i de flesta medlemsstater och ligger nu 5 miljoner under toppen 2012, men ligger fortfarande över 2008 års nivåer i euroområdet. Efter en period med ökade skillnader har vissa medlemsstater under de senaste åren konvergerat mot de länder som har de bästa resultaten i fråga om BNP per capita. Den andel av de totala inkomsterna som innehas av personer med de högsta inkomsterna har dock ökat långsamt under det senaste årtiondet, och stora skillnader kvarstår mellan medlemsstaterna. För att främja uppåtgående konvergens inom och mellan medlemsstaterna är det viktigt att föra en politik som syftar till att öka både effektiviteten och rättvisan, i linje med målen för hållbar utveckling. Detta skulle leda till bättre makroekonomiska resultat med mer jämnt fördelad nytta för samhället i stort, och skulle också bidra till att stärka sammanhållningen i euroområdet.
- (7) En konsekvent och balanserad makroekonomisk policymix i euroområdet, inbegripet penningpolitik, finanspolitik och strukturpolitik, är avgörande för att uppnå en stark, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt och effektivt hantera ihållande låg inflation, försämrade framtidsutsikter och risker för den långsiktiga tillväxten. Europeiska centralbanken bedriver en ackommoderande penningpolitik i syfte att bidra till att inflationen uppnår dess medelfristiga inflationsmål, samtidigt som tillväxt och skapandet av arbetstillfällen stöds. Finanspolitiken måste komplettera både den penningpolitiska inriktningen och de strukturella reformerna inom olika sektorer, inbegripet dem som krävs för att fullborda den ekonomiska och monetära unionens (EMU) struktur.
- (8) En samordning av den nationella finanspolitiken, med full respekt för stabilitets- och tillväxtpakten och med beaktande av det tillgängliga offentligfinansiella utrymmet

och spridningseffekterna mellan länder, stöder en väl fungerande ekonomisk och monetär union. Euroområdet finanspolitiska inriktning väntas överlag vara neutral till något expansiv 2020 och 2021. Samtidigt är den nationella finanspolitiken inte tillräckligt differentierad om man ser till det tillgängliga offentligfinansiella utrymmet i medlemsstaterna. Om medlemsstater med höga offentliga skulder förde en försiktig finanspolitik, skulle detta få den offentliga skuldsättningen att utvecklas i nedåtgående riktning, minska sårbarheten för störningar och göra det möjligt för automatiska stabilisatorer att verka fullt ut vid en konjunkturedgång. Samtidigt skulle främjandet av ytterligare investeringar och andra produktiva utgifter i medlemsstater med en gynnsam budgetsituation stödja tillväxten på kort och medellång sikt och samtidigt bidra till att återställa balansen i euroekonomin. I händelse av försämrade framtidsutsikter skulle det, för att upprätthålla tillväxten på kort sikt, vara viktigt att uppnå en understödjande finanspolitisk inriktning på aggregerad nivå med fokus på produktiva utgifter, samtidigt som stabilitets- och tillväxtpakten respekteras fullt ut med hänsyn till landsspecifika omständigheter och procykikalitet undviks i största möjliga utsträckning.

- (9) Finanspolitiska strukturreformer är alltså avgörande för att förbättra hållbarheten i de offentliga finanserna, stärka den potentiella tillväxten och möjliggöra en ändamålsenlig finanspolitik i händelse av en konjunkturedgång. Valfungerande nationella finanspolitiska ramverk, regelbundna och grundliga utgiftsoversyner och en ändamålsenlig och öppen offentlig upphandling kan förbättra de offentliga utgifternas effektivitet och ändamålsenlighet och stärka finanspolitikens trovärdighet och kvalitet. Att förbättra de nationella budgetarnas sammansättning, på både inkomst- och utgiftssidan, inbegripet en omfördelning av resurser till investeringar genom inrättande av offentliga investeringsstrategier, skulle öka de offentliga budgetarnas tillväxteffekter, höja produktiviteten och utgöra en början på arbetet att hantera de brådskande långfristiga utmaningar som den gröna och den digitala ekonomin innebär. För att göra skattesystemen mer effektiva och rättvisa är det nödvändigt att förenkla och modernisera skattesystemen och hantera skattebedrägerier, skatteundandragande och skatteflykt, särskilt genom åtgärder mot aggressiv skatteplanering. Den lätthet med vilken rörliga resurser kan flyttas inom euroområdet ökar utrymmet för skattekonkurrens. Det är därför viktigt med samordning mellan medlemsstaterna för att hantera överföring av vinster, överdriven skattekonkurrens och en generell kapplöpning mot botten när det gäller bolagsbeskattning. Ett avtal om en gemensam konsoliderad bolagsskattebas samt en överenskommelse om att se över vinstfördelningen mellan länder och säkerställa en faktisk minimibeskattnings skulle vara avgörande i denna strävan. Skattetrycket i euroområdet är relativt högt och vinklat mot arbete, och egendoms- eller miljöskatter utgör en mycket liten andel av skatteintäkterna. De två sistnämnda skattetyperna kan dock vara mindre skadliga för tillväxt och utbud av och efterfrågan på arbetskraft och bidra till hållbar tillväxt genom att ge incitament till ett ”grönare” beteende hos konsumenter och producenter. Beskattningen behöver bättre beakta klimatdimensionen och mer konsekvent ta itu med utsläpp och koldioxidläckage. För att främja övergången till en grön ekonomi kommer kommissionen således att föreslå ett främjande av en budgetpolitik som gynnar miljöåtaganden, en översyn av energiskattedirektivet och, vid behov, en mekanism för koldioxidjustering vid gränserna för att undvika koldioxidläckage och upprätthålla lika konkurrensvillkor med tredjelandsföretag.
- (10) Strukturella och institutionella reformer som ökar konkurrensen på produktmarknaderna, främjar resurseffektiviteten och förbättrar företagsklimatet och

de offentliga förvaltningarnas kvalitet, inbegripet rättsväsendets effektivitet, är viktiga för motståndskraften i euroområdet medlemsstater. Ekonomiska strukturer med snabb återhämtningsförmåga som förhindrar att störningar får betydande, långvariga effekter på inkomster och arbetskraftsutbud, kan underlätta finans- och penningpolitiken och hindra ojämlikheter från att växa till sig, särskilt i konjunkturnedgångar, vilket skapar mer gynnsamma förutsättningar för en hållbar tillväxt för alla. En bättre samordning och ett bättre genomförande av strukturreformer, särskilt de som föreskrivs i de landsspecifika rekommendationerna, kan skapa positiva spridningseffekter mellan medlemsstaterna. I detta avseende kan de nationella produktivitetsnämnderna spela en viktig roll när det gäller att öka egenansvaret för reformerna och förbättra genomförandet. Det krävs också reformer för att ta itu med brådskande långsiktiga utmaningar som klimatomställning och tekniska omvandlingar. Att fördjupa integrationen på den inre marknaden, som har visat sig vara en viktig motor för tillväxt och konvergens mellan medlemsstaterna, kan också bidra till att främja produktivitetsökningar.

- (11) I den europeiska pelaren för sociala rättigheter fastställs tjugo principer för att främja lika möjligheter och tillgång till arbetsmarknaden, rättvisa arbetsvillkor samt social trygghet och social integration. Den är utformad som en kompass för att främja en uppåtgående konvergens i riktning mot bättre arbets- och levnadsvillkor. Starkare och mer inkluderande ekonomier och samhällen kan i sin tur stärka unionens och euroområdets motståndskraft. Reformer och investeringar i kompetens, övergångar på arbetsmarknaden och ett effektivare socialt skydd är också viktiga för en rättvis och korrekt övergång till en grön och digital ekonomi. Ett fullständigt genomförande av pelaren på alla nivåer med vederbörlig hänsyn till respektive kompetenser kommer att vara avgörande för att främja konvergens uppåt.
- (12) Reformer som ökar deltagandet på arbetsmarknaden, främjar skapandet av arbetstillfällen av hög kvalitet, stöder framgångsrika övergångar på arbetsmarknaden, minskar segmenteringen och främjar social dialog kan bidra till att främja tillväxt för alla, förbättra ekonomisk motståndskraft och automatisk stabilisering, minska ojämlikheter och bekämpa fattigdom och social utestängning. Individanpassat stöd vid jobbövergångar, utbildning och omskolning är avgörande för att man utan onödiga dröjsmål ska kunna främja återintegrering av arbetssökande. Tillgång till utbildning av hög kvalitet under hela livscykeln kräver lämpliga investeringar för att förbättra humankapitalet och kompetensen, också mot bakgrund av den digitala och gröna omställningen. Detta bidrar till att förbättra anställbarheten, produktiviteten, innovationsförmågan och lönerna på medellång och lång sikt, vilket stärker euroområdets motståndskraft. Lagstiftning om anställningstrygghet måste säkerställa rättvisa och anständiga arbetsvillkor för alla arbetstagare, inte minst med tanke på de atypiska anställningsformer som växer fram och som ger nya möjligheter men också medför utmaningar i fråga om anställningstrygghet och social trygghet. Ändamålsenliga och hållbara system för socialt skydd är också avgörande för att säkerställa adekvata inkomster och tillgång till tjänster av hög kvalitet. Pensionsreformer och åtgärder för att skapa balans mellan arbete och privatliv kan i hög grad främja arbetsmarknadsdeltagandet och säkerställa de europeiska välfärdssystemens långsiktiga hållbarhet. En övergång från beskattning av arbete skulle med fördel kunna inriktas på särskilt låginkomsttagare och andraförsörjare. Arbetsmarknadsparternas deltagande i sysselsättningspolitiska, sociala och ekonomiska reformer är avgörande för att stärka egenansvaret och stödja genomförandet av reformer.

- (13) Euroområdet finanssektor har blivit mer motståndskraftig sedan krisen, även om sårbarheter kvarstår. Företagens och hushållens skuldsättning är fortfarande hög i flera länder och i många fall gynnar de nationella skattesystemen fortfarande lånefinansiering. Bankernas behov av att anpassa sina affärsmodeller, det låga ränteläget och ökad konkurrens från andra former av finansiering fortsätter att pressa bankernas konkurrenskraft. Det har gjorts kontinuerliga framsteg när det gäller riskreducering, särskilt genom minskning av nödlidande lån. I länder där andelen nödlidande lån fortfarande är relativt hög krävs dock ytterligare oförminskade ansträngningar och alla medlemsstater bör vidta lämpliga åtgärder för att förhindra en uppbyggnad av nödlidande lån. I mars 2018 lade kommissionen fram ett riskreduceringspaket för att både underlätta hanteringen av gamla nödlidande lån och förhindra att de ökar i framtiden. Som ett led i lagstiftningsåtgärderna när det gäller nödlidande lån antogs en förordning i april 2019,⁵ genom vilken en ”lagstadgad säkerhetsmekanism” införs för att förebygga risken för otillräckliga avsättningar för framtida nödlidande lån. Ytterligare framsteg bör göras för att hantera problemet med nödlidande lån, särskilt genom att gå vidare med utkastet till direktiv om sekundärmarknader för nödlidande lån. Såsom framhålls i kommissionens rapporter om bekämpning av penningtvätt från juli 2019⁶ behövs en mer övergripande strategi för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorverksamhet i unionen för att åtgärda konstaterade strukturella brister. Detta kräver i synnerhet en bättre kontroll av regelefterlevnaden och bättre tillsyn genom ett mer samlat agerande från EU:s sida.
- (14) Etableringen av bankunionen har gått framåt, bland annat genom överenskommelsen om det operativa genomförandet av en gemensam säkerhetsmekanism för den gemensamma resolutionsfonden, men arbetet är ännu inte avslutat. En arbetsgrupp på hög nivå inrättades för att fortsätta det tekniska arbetet med att inleda de politiska förhandlingarna om inrättande av ett europeiskt insättningsgarantisystem. Detta arbete måste slutföras med tanke på det europeiska insättningsgarantisystemets betydelse för den stabila bankunionen och inom EMU:s bredare struktur, vilket kräver att man tar itu med alla relevanta aspekter för att främja den europeiska banksektorns stabilitet och effektivitet. Slutligen vidtog kommissionen alla de åtgärder som aviserades inom ramen för kapitalmarknadsunionen. Ibland har det dock saknats konkret stöd för specifika lagstiftningsärenden och förnyade ansträngningar krävs för att undanröja rättsliga hinder, skattepolitiska hinder och regleringshinder för upprättandet av en kapitalmarknadsunion, inte minst när det gäller reglerna om tillgång till finansiering, insolvens, tillsyn och skatteskillnader, samt för att uppnå en effektivare EU-tillsyn. Den roll och funktion som de nationella marknaderna för statsobligationer har måste bedömas också för att bryta beroendet mellan banker och statsfinanser.
- (15) En förstärkning av EMU:s struktur kräver att man som en prioriterad fråga genomför åtgärderna i uttalandet från eurotoppmötet i december 2019, men också kommissionens förslag om ytterligare åtgärder för att fullborda EMU. Meddelandet *En fördjupad europeisk ekonomisk och monetär union: Bedömning av läget fyra år efter de fem ordförandenas rapport* (från juni 2019) innehåller en lägesbeskrivning

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/630 av den 17 april 2019 om ändring av förordning (EU) nr 575/2013 vad gäller minsta förlusttäckning för nödlidande exponeringar (EUT L 111, 25.4.2019, s. 4).

⁶ COM(2019) 360 final, Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet av den 24 juli 2019 mot ett bättre genomförande av EU:s ram för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism.

och anger inom vilka områden reformarbetet främst bör bedrivas på kort och medellång sikt. Vissa framsteg har gjorts i fråga om den ekonomiska unionen, bland annat en politisk överenskommelse om budgetinstrumentet för konvergens och konkurrenskraft för euroområdet. Det pågår diskussioner om att förbättra Europeiska stabilitetsmekanismens verktygslåda och se över dess fördrag. Rådet har dock inte diskuterat någon funktion för stabilisering av offentliga finanser för euroområdet eller någon reform av styrningen av euroområdet. Kommissionen har för avsikt att föreslå ett europeiskt system för arbetslöshetsåterförsäkring för att bättre skydda medborgarna i händelse av ekonomiska störningar.

- (16) Ett fullbordat EMU skulle ge bättre makroekonomiska utfall. Ett ofullständigt EMU är ett hinder för den ekonomiska integrationen. Det begränsar möjligheterna att finansiera välbehövliga investeringar för att främja en inkluderande, produktiv, hållbar och stabil ekonomi. Ett ofullständigt EMU hindrar också att den penningpolitiska transmissionsmekanismen fungerar smidigt i euroområdet och begränsar EU:s förmåga att styra sin ekonomiska framtid. Avsaknaden av en central funktion för stabilisering av de offentliga finanserna försvagar dessutom euroområdets förmåga att verka för en kontracyklisk finanspolitik betydligt. Dessutom har övergången till mellanstatliga lösningar inte åtföljts av lämpliga möjligheter till ansvarsutkrävande på EU-nivå. Förbättringar av styrningen av euroområdets organ skulle därför vara mycket betydelsefullt för att öka det demokratiska ansvarsutkrävandet. Att stärka EMU är viktigt för att öka Europas inflytande i världen, utveckla eurons internationella roll och bidra till en öppen, multilateral och regelbaserad global ekonomi. Det är viktigt att diskussionen fortsätter på ett öppet och transparent sätt i förhållande till medlemsstater utanför euroområdet, med fullständig respekt för unionens inre marknad.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS att medlemsstaterna i euroområdet enskilt och gemensamt inom Eurogruppen vidtar åtgärder under perioden 2020–2021 för att uppnå följande:

1. I medlemsstater i euroområdet med underskott i bytesbalansen eller hög utlandsskuld, fortsätta reformerna för att öka konkurrenskraften och minska utlandsskuden. I medlemsstater i euroområdet med stora överskott i bytesbalansen, stärka villkoren för löneökningar, med respekt för arbetsmarknadsparternas roll, och genomföra åtgärder som främjar offentliga och privata investeringar. I samtliga medlemsstater, främja produktiviteten genom att förbättra företagsklimatet och institutionernas kvalitet, öka motståndskraften genom att förbättra varu- och tjänstemarknadernas funktion, särskilt genom att fördjupa den inre marknaden. Stödja en rättvis och inkluderande övergång till en konkurrenskraftig, grön och digital ekonomi genom materiella och immateriella investeringar, både offentliga och privata.
2. I medlemsstater med höga skuldnivåer, bedriva en försiktig politik för att på ett trovärdigt sätt minska den offentliga skuldsättningen. I medlemsstater med en gynnsam offentligfinansiell ställning, använda denna för att främja investeringar av hög kvalitet. Om utsikterna försämras, ge finanspolitiken en expansiv inriktning på aggregerad nivå, samtidigt som politiken fortsatt bedrivs med fullständig respekt för stabilitets- och tillväxtpakten, med beaktande av landsspecifika omständigheter och undvikande av procyklikalitet i så stor utsträckning som möjligt, och ha beredskap att samordna politiken i Eurogruppen. Förbättra de nationella finanspolitiska ramarnas effektivitet och höja de offentliga finansernas kvalitet samt införa tillväxtvänliga skatter och andra relevanta budgetåtgärder som främjar en hållbar ekonomi. Stödja

och genomföra EU-åtgärder för att motverka aggressiv skatteplanering och ta itu med kapplöpningen mot botten när det gäller bolagsbeskattning.

3. Stärka utbildnings- och fortbildningssystem och öka investeringarna i kompetens. Effektivisera de aktiva arbetsmarknadsåtgärder som stöder integration på arbetsmarknaden och framgångsrika övergångar på arbetsmarknaden, bland annat för att skapa fler digitala och gröna jobb. Främja arbetsmarknadsdeltagandet, bland annat hos kvinnor, och en skatteväxling bort från arbete, särskilt för låginkomsttagare och andraförsörjare. Främja skapandet av arbetstillfällen av hög kvalitet, rättvisa arbetsvillkor och motverka segmentering av arbetsmarknaden. Förbättra tillgången till lämpliga och hållbara sociala trygghetssystem. Effektivisera den sociala dialogen och främja kollektivförhandlingar.
4. Fullborda bankunionen genom att inleda politiska förhandlingar om det europeiska insättningsgarantisystemet, vidta åtgärder för att förbättra krishanteringen och göra likviditetsstödet vid resolution och säkerhetsmekanismen för den gemensamma resolutionsfonden operationella. Stärka den europeiska reglerings- och tillsynsramen, bland annat genom att skärpa tillsynen och tillämpningen av reglerna mot penningtvätt. Främja en ordnad minskning av de stora privata skuldstockarna, bland annat genom att undanröja skattereglernas gynnande av lånefinansiering. Fortsätta att möjliggöra en snabb minskning av bankernas nödlidande lån i euroområdet och förhindra att de byggs upp. Förnya insatserna för att fullborda kapitalmarknadsunionen.
5. Göra ambitiösa framsteg med fördjupningen av den ekonomiska och monetära unionen, snabbt genomföra åtgärderna i uttalandet från eurotoppmötet i december 2019 och göra framsteg avseende alla andra aspekter i syfte att stärka eurons internationella roll och stödja Europas ekonomiska intressen globalt. Fördjupa den ekonomiska och monetära unionen och öka det demokratiska ansvarsutkrävandet, med full respekt för unionens inre marknad och på ett öppet och transparent sätt gentemot medlemsstater utanför euroområdet.

Utfärdad i Strasbourg den 17.12.2019

*På rådets vägnar
Ordförande*